

Anoiksis
Boekbespreking

‘De eenzaamheid van de psychose: De rol van veilige strijd bij het ontstaan en het herstel van een psychose’ van Margreet de Pater

ISBN 978 90 8850 112 8

€29,95

De sociaal psychiater Margreet de Pater heeft jarenlang mensen die getroffen zijn door een psychose en hun families gevolgd. Haar bevindingen en een reeks interviews met herstellende mensen en met hun families resulteerde in dit boek. Ofschoon het boek vanuit een hulpverlenende hoek geschreven is, kan het boek door de leek goed gelezen worden. En daar doel ik ook op diegene die te kampen hebben met psychosen en vooral de families.

De Pater neemt een eigengereid standpunt in en onderbouwt haar werktheorie. ‘In het boek wordt een verband gelegd tussen conflicten, de ontwikkeling van het zelf, eenzaamheid en psychose. De centrale bewering in dit boek is dat mensen die een psychose krijgen, onvoldoende contact hadden met hun zogenoemde kernzelf.’ Het begrip ‘kernzelf’ ontleent ze aan de neuroloog Antonio Damasio. Zij omschrijft het kernzelf als dat deel van jezelf dat bestaat uit het besef dat je bestaat dat jij het bent die handelt. Het kernzelf is nauw verbonden met de emoties. ‘Belangrijk zijn dan ook ervaringen die leren dat ook heftige emoties er kunnen zijn zonder dat er ongelukken gebeuren. Dat gebeurt in veilige strijd.’ Er staan veel mooie voorbeelden in het boek over hoe deze veilige strijd in zijn werk gaat tussen patiënten, de familie en de hulpverlening.

Het tegengas dat ze op deze manier de biologische psychiatrie geeft, is juist de kracht en de verademing van dit boek. Haar therapeutische inzet waarin met patiënt, familie en de hulpverlening gewerkt wordt, creëert voor de psychotische mens weer een bestaan als mens. Het boek ondermijnt het idee van de geïsoleerde stofwisselingsgestoordheid van een niet te begrijpen mens die afgeschreven is. Het geeft winst voor alle partijen die bij de psychose betrokken zijn.